

Op weg naar
verkeersveiligere
infrastructuur van de
Nederlandse provinciale
wegen

ANWB & verkeersveiligheid

- ANWB onderschrijft VN 'Decade of Action for Road Safety'

- ANWB 10 puntenplan 'Veilig op weg naar 2020'

Doelstelling:
Aantal verkeersslachtoffers wereldwijd gehalveerd in 2020

• Veilig op weg naar 2020

Het decennium 2011-2020 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot 'Decade of Action for Road Safety'. Doel is het aantal verkeersslachtoffers wereldwijd zoveel mogelijk terug te brengen. De Europese Commissie en de Nederlandse overheid sluiten dit steun.

Ook de ANWB schikt zich achter het VN-initiatief, met verstandelijk gezien haar lange historische inzet voor verkeersveiligheid. Toch kan het ook in Nederland nog steeds beter, onder meer door innovatieve maatregelen tegen verkeersveiligheidsrisico's. De ANWB levert een belangrijke bijdrage aan het ambtshalve doel om het aantal verkeersslachtoffers de komende tien jaar te halveren. Hiervoor heeft zij het programma 'Veilig op weg naar 2020' gelanceerd, met daarin tien actiepunten.

- 1. Blijfsduren onveilige plekken op provinciale wegen**
Bij samenwerking met lokale bestaande heeft de ANWB een unieke methode ontwikkeld om met moderne technologie de ernstigheid van provinciale wegen te bepalen. De resultaten worden voorgelegd aan en besproken met provincies en wegbeheerders zodat zij weten op welke punten zij hun wegen kunnen verbeteren.
- 2. Leden beoordelen wegen tijdens wegbeleggingsonderzoeken**
De ANWB heeft leden in een wagen te beoordelen met wegbeleggingsonderzoek. Bij zijn onderzoek wordt nagegaan of de weggebruiker begrijpt wat de wegbeheerder van hem verwacht op een bepaald traject, met handen en voeten bijvoorbij. Ook dit heeft tot doel de wegen begrijpelijker te maken voor weggebruikers die eerste ervaringen krijgen op het gebied. De wegbeheerder wordt vaker langs de weg aangegeven en is in meer voorlichting over de stappen op de weg. De komende jaren worden de onderzoeken verder uitgebreid.
- 3. Samenwerkendheid weggebruiker weggebruiker**
Al jarenlang participeren de ANWB in landelijke campagnes om de weggebruiker bewust te maken van zijn gedrag en zo de verkeersveiligheid te verbeteren. De komende jaren zal dit worden voortgezet, met de nadruk op het voorkomen van afleiding in het verkeer, wederzijds respect tussen weggebruikers en het voorkomen van agressie.
- 4. Beter wegluchtig verkeer**
De ANWB wil een verkeers- en vervoersstelsel waarin de weggebruiker altijd duidelijk weet hoe de weg moet worden benut. Dit vraagt om veel meer aandacht in de inrichting van wegen en in aanduidingen. Met wegbeleggingsonderzoek (zie actiepunt 2) en door het aanpakken van onveilige plekken wordt gewerkt aan verbetering van verkeersstromen, rotondes, uitritten, e.d.
- 5. Beter gebruik van voertuigen**
De ANWB wil een voertuig dat meer veiligheid biedt. De ANWB volgt deze technologische ontwikkelingen op de voet, werkt zelf het gebruik uit en geeft via verschillende platformen input namens de gebruiker. In 2012 organiseert de ANWB de Safety Challenge. Tijdens dit Europese congres staan technologische veiligheidsvoorstellen voor voertuigen centraal.
- 6. Beter en veiliger schoolverkeer**
De ANWB vindt het educatieprogramma voor basisscholen (Educatieve) de komende jaren verder uit. Zo worden herhaaldertijden ingevoerd om de kennis bij kinderen juist te houden. Ook komen er speciale programma's voor jongere doelgroepen (basisschool) en oudere kinderen (Bijlitz).
- 7. Nieuw mobiliteit denken bevorderen**
Met verkeersveiligheidsproblemen wil de ANWB bereiken dat ouders zo lang en zo veilig mogelijk mobiel blijven. Ook is in samenwerking met andere organisaties de ERMEN cursus ontwikkeld om ouders – op basis van veiligheid – beter inzicht te geven in het verkeer en in hun eigen verantwoordelijkheid. De ANWB wil zich inzetten voor een sociale rijbewijsaanpak met een nulle check op verkeersveiligheidsaspecten op het moment dat het rijbewijs van ouders niet meer vanzelfsprekend wordt verlengd.
- 8. Beter verkeersgevoel**
In 2011 lanceert de ANWB een voorlichtingsactie van alle verkeersveiligheidsorganisaties. Later wordt hier verkeersveiligheidsinformatie aan toegevoegd en meer interactief, zoals reactie mogelijkheden en zelftoetsen. Op de langere termijn komt op de site ook specifieke informatie beschikbaar en kunnen gebruikers zelf informatie toevoegen.
- 9. Beter problemen in wijken aanpakken**
De ANWB publiceert een handboek om interactieve wijken waarvoor zelf-ontwikkelde situaties kunnen ontstaan. Het uitnodigt de lokale overheid om in staat zijn op eigen kracht, in samenwerking met de lokale overheid, verkeersveiligheidsproblemen aan te pakken.
- 10. Beter met anderen delen**
De grote ervaring van de ANWB kan goed van pas komen in landen waar verkeersveiligheid onderontwikkeld is. Dit gebeurt bijvoorbeeld op het gebied van verkeerswetgeving, bewegingsrichting en hulpverlening, wordt de komende jaren intensief gedeeld. In de ANWB richtingen bij het plan om kinderen in schoolverkeer centraal te zetten en te helpen te gaan om hun mobiliteit op veilige wijze te vergroten.

Verkeersveiligheid

- Gezamenlijk belang overheid – organisaties – bedrijfsleven – weggebruikers
- Aantal dodelijke slachtoffers daalt niet meer
- Aantal (zwaar)gewonden stijgt al jaren
- Ongevallen vinden verspreid plaats op wegennet

Verkeersveiligheid

- 25% van aantal slachtoffers op provinciale wegennet
  - 6% van totaal netwerk
- Curatieve benaderingen beperkt effectief
  - o.a. vanwege spreiding en afname kwaliteit ongevallendata

EuroRAP: het doel

- ANWB biedt provincies met EuroRAP ‘**effectieve tool**’ om daarmee weginfrastructuur veiliger te maken
- ANWB informeert weggebruikers over veiligheid van wegen

EuroRAP: werking

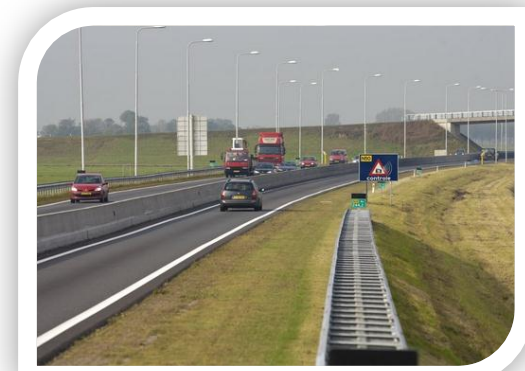
- Samenwerkingsverband Europese clubs
- Doel door veilige inrichting van weg wegen in Europa verkeersveiliger maken
- Principe:

Veiligheid inzittenden...

Veiligheid auto's ...

Veiligheid wegen...

EuroRAP: methode

- Weginfrastructuur toetsen op risico en ernst van ongevallen
- Toont zwakke plekken in netwerk
- Werkt preventief in plaats van curatief

EuroRAP: achtergonden

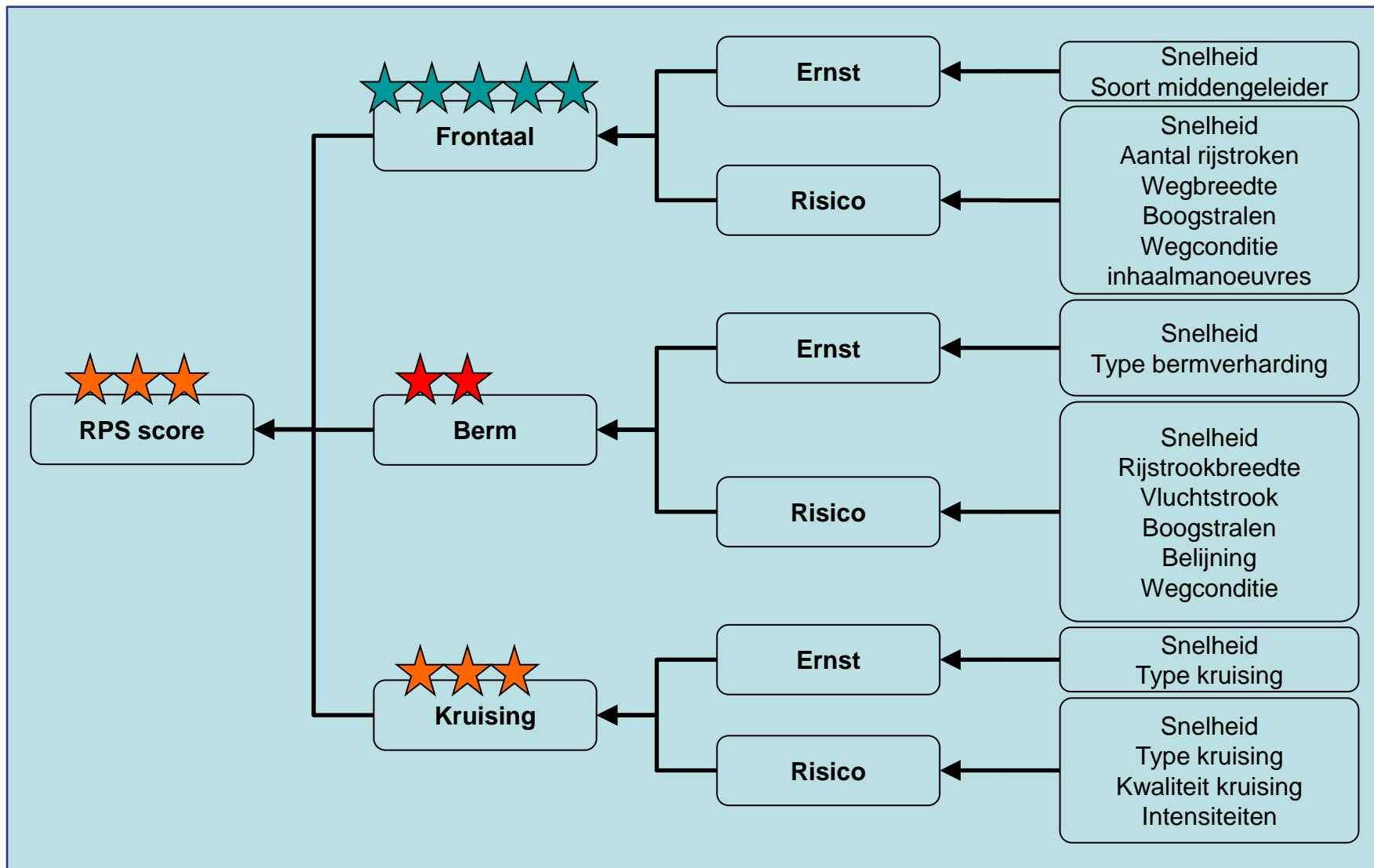
- Veiligheidscijfer per 100 meter: **Road Protection Score (RPS)**
- RPS Berekening voor:
  1. Bermongevallen
  2. Frontale aanrijdingen
  3. Kruispuntongevallen

- Beoordelingscijfer uitgedrukt in sterren

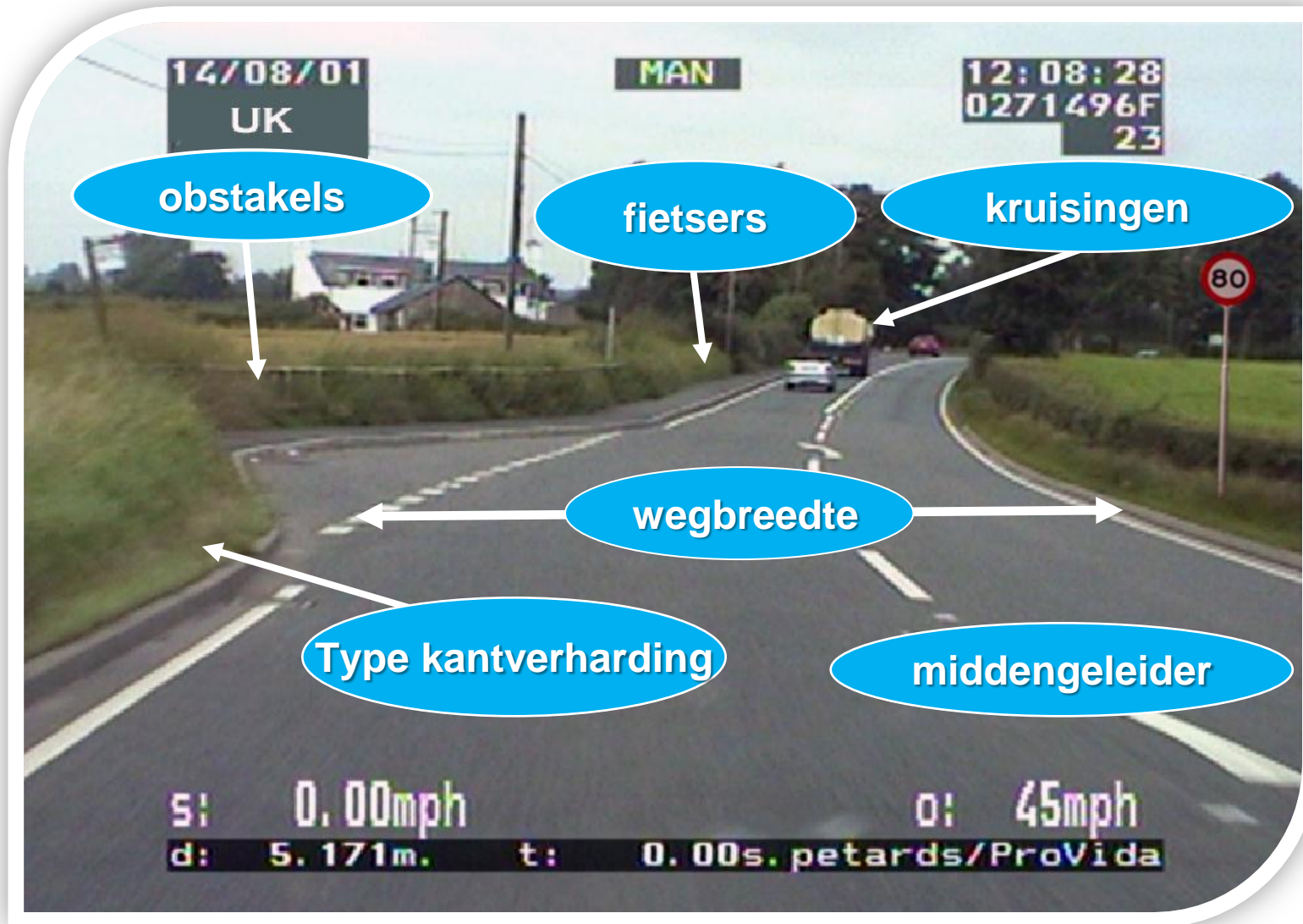

EuroRAP: de score

EuroRAP: op straat

EuroRAP: het verschil

N000

Links

N000

Rechts

Snelheid = 80 km/h

Harde obstakels (rechts) 0-3 meter

Middenberm breedte 0-4 meter

Snelheid = 80 km/h

Vangrail (rechts)

Middenberm breedte 0-4 meter

EuroRAP: Rijkswegen

- In Nederland alle rijkswegen getest volgens EuroRAP methode
  - Totaal 5.000 km

- Toezegging minister Eurlings:
“Alle rijkswegen scoren vóór 2020 minimaal drie sterren”

EuroRAP: provincies

- Volgende stap →: **Provinciale wegen**
- Resultaten 1^e fase, Overijssel & Gelderland beschikbaar

● ANWB onderzoek naar de veiligheid van provinciale wegen in Gelderland

 EuroRAP
EUROPEAN ROAD ASSESSMENT PROGRAMME
EuroRAP Nederland

● ANWB onderzoek naar de veiligheid van provinciale wegen in Overijssel

 EuroRAP
EUROPEAN ROAD ASSESSMENT PROGRAMME
EuroRAP Nederland

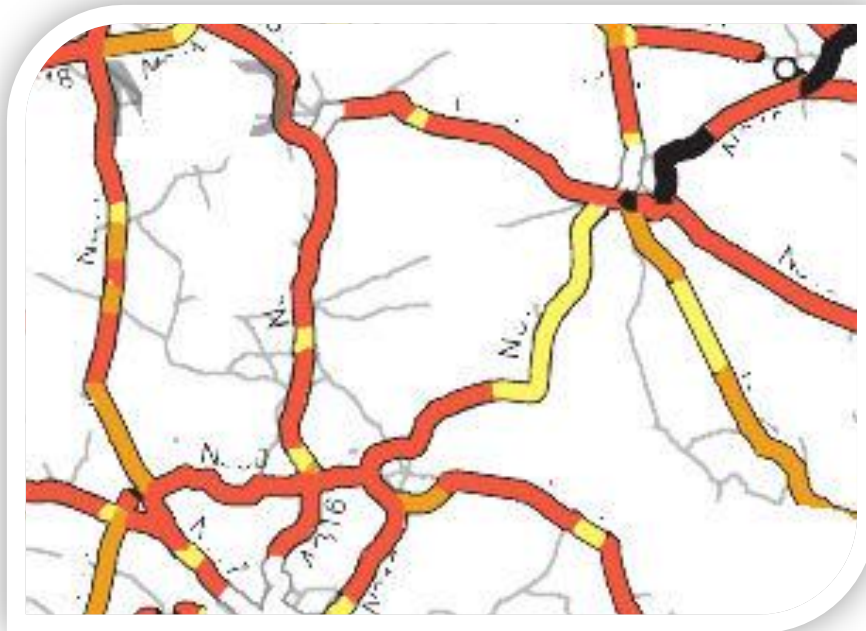

EuroRAP: provincies

- Resultaten Gelderland en Overijssel laten zien dat 60 tot 70% van de provinciale wegen 2 sterren scoort.
- 4% tot 7% scoort slechts 1 ster★

EuroRAP: provincies

Oorzaken voor lage sterren scores:

- Provinciale weg = Géén autosnelweg
- Snelheid: 80 km/u en soms 100 km/u:
  - Geen of beperkte bescherming frontale aanrijdingen
  - Geen of beperkte bescherming obstakels in berm
  - Relatief veel onveilige kruispunten
- Meeste wegen beperkt duurzaam veilig ingericht
  - Minimale inrichting
  - Nauwelijks ideaal ingericht
- Beperkte ruimte voor weginrichting veelal oorzaak

EuroRAP: op weg naar drie sterren

- **Ambitie:** provinciale wegen opwaarderen naar drie sterren niveau

★★★ • Drie sterren provinciale weg = **basis**
Duurzaam Veilig ideaal ingerichte

★★★★ • Vier sterren score = **ideaal** Duurzaam Veilig
ingerichte provinciale gebiedsontsluitingsweg
– Maximaal ingericht

EuroRAP op weg naar drie sterren

- Vernieuwde aandacht voor logische en veilige snelheden
- Koppelen aan omgeving / wegbeeld voor weggebruiker
- Meerjaren aanpak incl. overweging complete herinrichting

EuroRAP op weg naar drie sterren

Verbeteren bermbescherming

- Variaties en combinaties van oplossingen
- Soms complete herinrichting overwegen
- Innovatieve oplossingen

EuroRAP op weg naar drie sterren

Verbeteren bermbescherming

- Niet altijd direct noodzaak voor rotondes
- Erfaansluitingen opheffen / parallelstructuur?

EuroRAP toepassing

Urgent:

- ★Wegen met één ster score met voorrang nader onderzoeken

Overige wegen:

- EuroRAP-scores leggen naast ongevallen statistieken en intensiteiten
- EuroRAP-scores meenemen in onderhoudsplanning wegen

EuroRAP ontwikkelingen

Methode verder ontwikkelen o.a. door:

- Uitbreiden van de indicatoren voor ongevallen met kwetsbare verkeerdeelnemer
- Weggebruiker betrekken
  - Wegbelevingsonderzoeken

- ITS: Wegen die auto's kunnen 'lezen'
- Doorrekenen met werkelijke snelheden toevoegen?
- Beproefde (NL) ontwerpelementen integreren?

EuroRAP ontwikkelingen

Methode verder ontwikkelen o.a. door:

- Aanvullen en verbeteren (online) toolkit EuroRAP
  - T.b.v. inzicht scores
- Verder onderzoek naar integratie EuroRAP scores in bestaande systemen
  - Bijv. GIS
- Ontwikkelen indicatieve doorrekentool voor wegbeheerders?

Op weg naar verkeersveiligere wegen

